

FORN VÄNNEN

JOURNAL OF
SWEDISH ANTIQUARIAN
RESEARCH

Ett påpekande i anslutning till publiceringen av Sætrangfyndet
Ekholm, Gunnar
Fornvännen 1960(55), s. 206-207
http://kulturarvsdata.se/raa/fornvannen/html/1960_206
Ingår i: samla.raa.se

SMÄRRE MEDDELANDEN

ETT PÅPEKANDE I ANSLUTNING TILL PUBLICERINGEN AV SÆTRANGFYNDET

På annan plats i detta häfte av Fornvännen lämnas en recension av Wencke Slomanns publicering av det rika och intressanta Sætrangfyndet. Här skola därför endast påvisas några misstag, som om de finge stå oemot-sagda, skulle kunna komma åtskillig förvirring åstad inom det icke oviktiga forskningsområde, som rör Skandinaviens förbindelser med Romarrikets östliga provinser.

Gent emot Engelstads uttalanden i den första fyndpublikationen påvisar författarinnan, att det här ingående glaset inte tillhör de från Västeuropa härrörande importvarorna, utan kommer från sydost. I stället för att stanna vid detta fullt riktiga och, såsom det förefaller för en fyndpublikation av detta slag tillräckliga konstaterande, ger sig författarinnan in på den svåra frågan om importvägen. Med rätta framhålles där, huru fyndens fåtalighet lägga hinder i vägen för säkra slutsatser. Men så mycket viktigare blir det då, att kännedom verkligen toges om den sparsamma litteraturen i ämnet samt att de fynd, som finnas, bli rätt tolkade och uttalandena om dem riktigt refererade. I detta hänseende är det emellertid en del, som brister i Wencke Slomanns arbete.

När (s. 29) under hänvisning till Eggers karta 38 förklaras, att glasen av Sætrangtyp koncentrera sig till Pommern (6 fynd) och vidare, att jag, stödd på det ostpreussiska materialet gör gällande, att detta företer ett större antal dylika glas än Pommern, är detta en tolkning av mitt uttalande, som inte kan godtagas. Detta utgör endast ett försiktigt påpekande, att »flera av de 17 gravarna» från Klein-Koslau innehålla fragmenterade glas av nämnda slag. Därefter invändes, att de av mig nämnda »alle er eldre og av andre undergrupper enn Sætrangglasset». Såväl texten i det arbete, jag åberopar, som det tillhörande bildmaterialet visa emellertid, att det här till övervägande del är fråga om glas »mehr oder weniger kurz und rund, ohne Fuss — — —, durch angeschliffene ovale oder runde Facetten und namentlich am oberen Rande befindliche umlaufende Hohlkehlen verziert», således av odisputabel Sætrangtyp. När vidare framhålles, att glasens förekomst i Pommern talar för att de kommit Odervägen, är detta missvisande. Samtliga dessa fynd ligga i Hinterpommern och i flertalet fall närmare Weichsels än Oders mynning. Som oriktig måste också betecknas uppgiften, att fynden av dessa glas koncentrera sig till Odermynningen, och

att de även förekomma kring flodens övre lopp. Av min i Fornvännen 1956, s. 259 återgivna karta framgår tydligt, att inte ett enda glas av detta slag föreligger vare sig vid Oders mynning eller dess övre lopp. Sannolikt har denna flod haft stor betydelse för spridningen av andra, äldre glas till Norden, men inte för denna östliga typ från yngre romersk järnålder. — Författarinnans ovillighet att räkna med Norges förbindelser med Weichselområdet och Östtyskland i allmänhet förefaller så mycket egendomligare, som hennes litteraturförteckning upptar den norske kollegan A. E. Herteigs arbete av år 1955 med dess starka framhållande av denna viktiga förbindelseled, för folkvandringstiden ytterligare understruken av Åberg (jfr anmäla- ren i Fornvännen 1947, s. 264, not 35).

Gunnar Ekholm

XI. SYMPOSION FÜR SACHSENFORSCHUNG I SCHLESWIG 1959

Den 3—5 december 1959 sammanträffade deltagarna i XI. Symposium für Sachsenforschung på Schloss Gottorp i Schleswig. Denna specialkongress har därmed existerat i 10 år och Sverige deltog nu för första gången. Detta ger anledning till en tillbakablick och en orientering.

Symposiet sammanträdde första gången i Cuxhaven 1949. Initiativtagare var museichefen K. Waller, Cuxhaven, och deltagarna den gången blott 8—9 arkeologer, som voro inriktade på »Sachsenforschung» och därmed sammanhängande problem. Symposiet har sedan dess tämligen regelmässigt hållits en gång om året på olika platser inom den för problemen centrala forskningsregionen (Tyskland, England, Holland). Samtidigt har deltagarantalet utökats i samma mån som inbjudningar utfärdats till representanter för länder gränsande till det nordvästtyska området. År 1951 kommo holländska, danska och engelska representanter med. År 1958 blev Belgien och Norge representerat och 1959 även Sverige. Römisch-Germanische Kommission deltagar också numera. Urvalet vid inbjudningarna har tagit sikte på att samla representanter från det för »Sachsenforschung» centrala området samt från angränsande områden, som tangera denna forsknings problem. Deltagarnas arbetsområden skola falla inom äldre järnålder och folkvandringstid, och deltagarantalet skall hållas så lågt som möjligt, för att symposiets slutna karaktär inte skall äventyras. I Schleswig sammanträffade 28 arkeologer.

Programmet i Schleswig omfattade — förutom en inledande historik av professor H. J. Eggers, Hamburg, över symposiets arbete — föredrag och diskussioner kring det för denna sammankomst fastställda ämnet: Kulturgruppen in Schleswig-Holstein vom Spätlatène bis zur Karolingerzeit. Av de olika punkterna i programmet kan nämnas en presentation av Dr K. Raddatz, Schleswig, av ett omfattande material från gravfältet Sörup vid